Oulun kaupungin hankintamääräykset 2026

Voimaantulo 3.11.2026

Kaupunginhallitus 3.11.2026 § 226

Sisällysluettelo

1 HANKINNAN MÄÄRITELMÄ JA HANKINTAMÄÄRÄYSTEN SOVELTAMISALA 3
1.1 Kynnysarvot alittavien hankintojen tavoitteet ja periaatteet 4
1.2 Kynnysarvon alittavan hankinnan ennakoidun arvon laskeminen 5
2 KYNNYSARVOT ALITTAVIEN HANKINTOJEN JAKO VÄHÄISEN ARVON PIENHANKINTOIHIN JA PIENHANKINTOIHIN 5
2.1 Vähäisen arvon pienhankintojen toteuttaminen 6
2.1.1 Vähäisen arvon pienhankintojen hintatiedustelu 7
2.1.2 Vähäisen arvon pienhankintojen dokumentointi ja hyväksyntä 7
2.1.3 Vähäisen arvon pienhankintojen sopimus 8
2.1.4 Vähäisen arvon pienhankintojen suoraan tehtävät ostot 8
2.2 Pienhankintojen toteuttaminen 9
2.2.1 Pienhankintojen kilpailutus 10
2.2.2 Pienhankintojen hankintapäätös, dokumentointi ja sopimushallinta 10
2.2.3 Pienhankintojen tilaus 11
2.2.4 Pienhankintojen suorahankinnat 11

1 HANKINNAN MÄÄRITELMÄ JA HANKINTAMÄÄRÄYSTEN SOVELTAMISALA

Hankintalain (1397/2016) mukaisesti hankinnalla tarkoitetaan hankintayksikön oman organisaation ulkopuolelta tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa, käyttöoikeuksista sopimista sekä urakalla teettämistä.

Viranomaisten ja muiden hankintayksiköiden julkisten hankintojen tekemistä ohjaavat keskeisesti:

- laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016), jäljempänä hankintalaki,
- laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016), jäljempänä erityisalojen hankintalaki, sekä
- laki julkisista turvallisuus- ja puolustushankinnoista (1531/2011).

Hankintalain kansallisen kynnysarvon alittavat ja erityisalojen EU-kynnysarvon alittavat hankinnat jäävät hankintalainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle. Vaikka hankintalakia ja sen yksityiskohtaisia menettelysäännöksiä ei sovelleta pienhankintoihin, hankintalain 2 §:ssä säädetyt tavoitteet julkisten varojen tehokkaasta käytöstä, kilpailuolosuhteiden hyödyntämisestä, laadukkaiden hankintojen toteuttamisesta sekä tarjoajien tasapuolisesta kohtelusta muodostavat perustellun lähtökohdan myös pienhankintojen ohjaamiselle. Hankintamääräysten ja hankintoja koskevien ohjeiden avulla voidaan varmistaa, että em. lainsäädännön kynnysarvot alittavat hankinnat toteutetaan suunnitelmallisesti, tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti ja hankintapäätökset, sopimukset ja tilaukset dokumentoidaan asianmukaisesti ja ovat jälkikäteen todennettavissa.

Tämän vuoksi nämä hankintamääräykset koskevat keskeisesti näiden kansallisen kynnysarvon ja erityisalojen EU-kynnysarvon alittavien hankintojen menettelytapoja (kts. luku 3).

Oulun kaupungin hallintosäännön 39 §:n mukaan hankintojen yleisestä ohjauksesta vastaa hankintajohtaja. Kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintamääräyksiä täydentävät

hankintajohtajan toimivaltansa nojalla antamat hankintojen ohjeet, joita hallintokuntien tulee noudattaa. Nämä hankintamääräykset ja hankintojen ohjeet ovat osa sisäisen valvonnan menettelyjä ja velvoittavat huomioimaan hankintoihin liittyvät riskit osana hallintokuntien omaa riskienhallintaa.

Hankintamääräykset koskevat kaikkia kaupungin hankintoja hankinnan rahoituslähteestä riippumatta. Hankintalakia ja -määräyksiä sovelletaan kaikkiin hankintalain soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin riippumatta siitä, tulevatko hankintaan käytettävät varat kaupungin omasta budjetista, ulkopuolisista rahoituslähteistä, maksullisen toiminnan tuloista taikka testamentista, lahjoituksesta, sponsoroinnista tai muusta vastaavasta lähteestä. Ulkopuolista rahoitusta saavien projektien hankinnoissa on lisäksi huomioitava rahoittajan antamat projektin hankintoja koskevat ohjeet. Ohjeista noudatetaan aina sisällöltään tiukinta ohjeistusta.

Näiden hankintamääräysten lisäksi kaikissa hankinnoissa on huomioitava kaupungin oma hankintoja koskeva käytännön ohjeistus, joka löytyy Oulun kaupungin hankintojen intranet-sivuilta. Jokainen hankinta- tai tilausprosessiin osallistuva henkilö vastaa itse siitä, että noudattaa työssään voimassa olevaa lainsäädäntöä, Oulun kaupungin hankintojen ohjeita sekä näitä hankintamääräyksiä.

1.1 Kynnysarvot alittavien hankintojen tavoitteet ja periaatteet

Kynnysarvot alittavien hankintojen tavoitteena on Oulun kaupungin varojen vastuullinen käyttö sekä tehokkaat ja sujuvat hankintamenettelyt. Kynnysarvot alittavat hankinnat toteutetaan suunnitelmallisesti ja siten, että ne muodostavat tarkoituksenmukaisia kokonaisuuksia. Kynnysarvot alittavissa hankinnoissa pyritään edistämään Oulun kaupungin hankintaohjelman tavoitteita soveltuvin osin.

Hankintalain sekä Euroopan unionin oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti myös hankintalaissa tarkoitetut kansalliset kynnysarvot alittavissa sekä erityisaloilla EU-kynnysarvon alittavissa hankinnoissa on pyrittävä huomioimaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus, tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu, suhteellisuuden periaate sekä hyvän hallinnon periaatteet.

Kynnysarvot alittavissa hankinnoissa on myös noudatettava hallintolain 6 §:n mukaisia oikeusperiaatteita: yhdenvertaisuus, suhteellisuus, tasapuolisen kohtelun vaatimus sekä harkintavallan väärinkäytön kielto.

1.2 Kynnysarvon alittavan hankinnan ennakoidun arvon laskeminen

Hankintaa ei saa pilkkoa osiin tai laskea sen arvoa poikkeuksellisin menetelmin hankintalain säännösten tai hankintamääräysten soveltamisen välttämiseksi. Tavara- tai palveluhankintaa ei myöskään saa liittää rakennusurakkaan tai hankintoja muutoin yhdistellä keinotekoisesti hankintalain säännösten soveltamisen välttämiseksi.

Kynnysarvon alittavan hankinnan ennakoitua kokonaisarvoa arvioitaessa on tarkasteltava suunniteltavaa hankintaa luontevana hankintakokonaisuutena. Arviointi ei rajoitu ainoastaan omaan yksikköön, vaan siinä tulee ottaa huomioon koko Oulun kaupungissa tehtävät samankaltaiset, toistuvat, samantyyppiset tai muutoin loogisesti yhteenkuuluvat hankinnat siltä osin kuin ne muodostavat yhden hankintakokonaisuuden.

Hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena käytetään suurinta mahdollista maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa, mukaan lukien mahdolliset optiot. Jos hankintasopimus on voimassa toistaiseksi tai sen kestoa ei ole ennalta määritelty, ennakoitu arvo lasketaan neljän (4) vuoden kustannusten perusteella.

Kynnysarvon alittavana hankintana toteutettavan käyttöoikeussopimuksen ennakoitu arvo lasketaan hankintalain 27–30 §:n mukaisesti.

2 KYNNYSARVOT ALITTAVIEN HANKINTOJEN JAKO VÄHÄISEN ARVON PIENHANKINTOIHIN JA PIENHANKINTOIHIN

Näissä hankintamääräyksissä kynnysarvot alittavat hankinnat jaetaan **vähäisen arvon pienhankintoihin** ja **pienhankintoihin**, joiden toteuttamiseen sovelletaan kevyempiä menettelyjä (kuva 1).

	Eurorajat	Toteutus
Vähäisen arvon pienhankinnat (=Kilpailutusjärjestelmän ulkopuolella tehtävät hankinnat. Yli 9000 euron hankinnoissa tehdään sopimukset sopimushallintajärjestelmässä. → Tukee analytiikkaa, tilaajavastuutietojen tarkistukset on integroitu sopimushallintaan, mahdollisuus allekirjoittaa sopimus, sopimusehdot on määritelty mahdollisia riitatilanteita varten. Käytetään tilausjärjestelmää.)	Alle 30 000 € tavara- ja palveluhankinnat sekä suunnittelukilpailut	Alle 9000 €: kirjallinen hintatiedustelu min. 3 toimittajalta, ei päätöstä, ei sopimusta, tehdään vain tilaus
		9000 euroa ylittävät, mutta alle 30000 €: kirjallinen hintatiedustelu min. 3 toimittajalta ja sopimusluonnos mukaan, ei päätöstä, sopimus ja tilaus tehdään
	Alle 100 000 € rakennusurakat, terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut, muut erityiset palvelut (Liite E), käyttöoikeussopimukset, erityisalojen hankintalain mukaiset tavara- ja palveluhankinnat ja suunnittelukilpailut	Alle 9000 €: kirjallinen hintatiedustelu min. 3 toimittajalta, ei päätöstä, ei sopimusta, tehdään vain tilaus
		9000 € ylittävät, mutta alle 100000 €: kirjallinen hintatiedustelu min. 3 toimittajalta ja sopimusluonnos mukaan, ei päätöstä, sopimus ja tilaus tehdään
	Alle 150 000 € erityisalojen hankintalain mukaiset rakennusurakat	Alle 9000 €: kirjallinen hintatiedustelu min. 3 toimittajalta, ei päätöstä, ei sopimusta, tehdään vain tilaus
		9000 € ylittävät, mutta alle 150000 €: kirjallinen hintatiedustelu min. 3 toimittajalta ja sopimusluonnos mukaan, ei päätöstä, sopimus ja tilaus tehdään
Pienhankinnat (Käytetään kilpailutus-, sopimushallinta-, asianhallinta- ja tilausjärjestelmiä.)	30000 € ylittävät, mutta alle 60 000 € tavara- ja palveluhankinnat sekä suunnittelukilpailut	Kilpailutus min. 3 toimittajan kesken, sopimusluonnos mukaan, hankintapäätös, sopimus ja tilaus tehdään
	100 000 € ylittävät, mutta alle 150 000 € rakennusurakat	
	100 000 € ylittävät, mutta alle 400 000 € terveydenhoito- ja sosiaalipalveluhankinnat (Liite E kohdat 1-4)	
	100 000 € ylittävät, mutta alle 300 000 € muut erityiset palvelut (Liite E kohdat 5-15)	
	100 000 € ylittävät, mutta alle 500 000 € käyttöoikeussopimukset	
	100 000 € ylittävät, mutta alle 443 000 € erityisalojen hankintalain mukaiset tavaroiden, palveluiden ja suunnittelukilpailuiden hankinnat	
	150 000 € ylittävät, mutta alle 5 548 000 € erityisalojen hankintalain mukaiset rakennusurakoiden hankinnat	

Kuva 1. Vähäisen arvon pienhankintojen ja pienhankintojen menettelytavat

2.1 Vähäisen arvon pienhankintojen toteuttaminen

Vähäisen arvon pienhankintoja ovat seuraavat kynnysarvot alittavat hankinnat:

- Alle 30 000 € (alv 0 %) tavara- ja palveluhankinnat sekä suunnittelukilpailut
- Alle 100 000 € (alv 0 %) rakennusurakat, terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut, muut erityiset palvelut (Liite E), käyttöoikeussopimukset, sekä erityisalojen hankintalain mukaiset tavara- ja palveluhankinnat ja suunnittelukilpailut.
- Alle 150 000 (alv 0 %) € erityisalojen hankintalain mukaiset rakennusurakat.

Julkiseen tukeen oikeutettavissa hankinnoissa (hanketoiminta, projektit) tulee varmistaa, että hankinnan kohde ja hankintamenettely täyttävät rahoittajan tuen myöntämisen vaatimukset. Mikäli rahoittajan ohjeet ovat tiukemmat kuin laki tai kaupungin hankintamääräykset, rahoittajan ehtoja on noudatettava, jotta kustannukset ovat tukikelpoisia.

Seuraavat menettelytavat koskevat edellä mainittuja vähäisen arvon pienhankintoja, joista ei ole kilpailutettua, voimassa olevaa sopimusta.

2.1.1 Vähäisen arvon pienhankintojen hintatiedustelu

Edellä mainitut euromääräiset rajat alittavat vähäisen arvon pienhankinnat toteutetaan lähtökohtaisesti kirjallisella hintatiedustelulla, jonka tarkoituksena on varmistaa hankinnan oikea hintataso ja tarkoituksenmukaisuus.

Hintatiedustelu pyydetään vähintään kolmelta tarjoajalta, ellei soveltuvia ostopaikkoja tai toimittajia ole tosiasiallisesti tätä vähemmän. Mikäli hintatiedustelua ei ole mahdollista toteuttaa kolmelle toimittajalle, tulee menettelyn peruste olla tarvittaessa perusteltavissa. Hintatiedustelussa toimittajia pyydetään ilmoittamaan kaikki hankinnan arvioinnin kannalta olennaiset tiedot, kuten tuote- tai palvelukuvaus, hinta, saatavuus, mahdolliset toimitus- ja muut lisäkustannukset.

Hintatiedustelun perusteella tehdään kirjallinen tilaus soveltuvimmasta ostopaikasta.

2.1.2 Vähäisen arvon pienhankintojen dokumentointi ja hyväksyntä

Vähäisen arvon pienhankinnoissa ei tehdä viranhaltijapäätöstä. Hallintokunta voi kuitenkin määritellä tätä tiukemmat menettelytavat, jolloin viranhaltijapäätös voidaan edellyttää perustelluissa tilanteissa, kuten asiakkaan edun tai rakennusurakan luonteen sitä vaatiessa.

Vähäisen arvon pienhankintojen hintatiedusteluun ja hankinnan valmisteluun liittyvät tiedot on dokumentoitava kaupungin käytössä olevaan tarkoituksenmukaiseen tietojärjestelmään. Ensisijaisia järjestelmiä ovat kaupungin yhteinen sähköinen tilausjärjestelmä sekä asianhallintajärjestelmä. Hankinnan dokumentointi yksittäisen työntekijän sähköpostissa tai muualla käyttöoikeuksiltaan rajoitetussa paikassa, kuten henkilökohtaisessa työtilassa, ei täytä dokumentointivelvoitetta.

Tilaus on tehtävä kaupungin käytössä olevassa sähköisessä tilausjärjestelmässä. Tilausta tehdessä on noudatettava Taloudenhoitoa täydentävissä määräyksissä ja ohjeissa sekä intranetissä annettuja tilaamista koskevia ohjeita.

2.1.3 Vähäisen arvon pienhankintojen sopimus

Alle 9000 euron vähäisen arvon pienhankinnoissa tilaus toimii sopimuksena. Tilaus tulee yksilöidä riittävällä tarkkuudella siten, että siitä käy ilmi ainakin seuraavat tiedot: toimittaja, hinta, määrä, mahdolliset muut olennaiset sopimusehdot (esimerkiksi sovellettavat vakiosopimusehdot), tilaajan nimi ja yksikkö, hyväksyjän nimi sekä laskutusohjeen mukaiset laskutustiedot.

Yli 9000 euron vähäisen arvon pienhankinnoissa on ennen tilausta tarkastettava toimittajan tilaajavastuutiedot hankintojen ohjeiden mukaisesti. Yli 9000 euron vähäisen arvon pienhankinnoista tehdään aina kirjallinen hankintasopimus ja sopimushallinta toteutetaan kaupungin käytössä olevassa yhteisessä hankintasopimuksille tarkoitetussa sopimuksenhallintajärjestelmässä. Myös alle 9 000 euron vähäisen arvon pienhankinnoissa voidaan tehdä erillinen hankintasopimus perustelluissa tilanteissa, kuten asiakkaan edun tai hankinnan luonteen sitä edellyttäessä.

Kun vähäisen arvon pienhankinnasta tehdään sopimus, hintatiedusteluun liitetään aina sopimusluonnos, joka sisältää vähintään soveltuvat vakiosopimusehdot (esim. JYSE-, JIT- tai YSE-ehdot).

2.1.4 Vähäisen arvon pienhankintojen suoraan tehtävät ostot

Vähäisen arvon pienhankinnat on mahdollista poikkeuksellisesti tehdä ilman hintatiedustelua, mikäli hintatiedustelun toteuttaminen on perustellusti

epätarkoituksenmukaista. Tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti hankinnan luonne ja olosuhteet huomioon ottaen.

Arvioinnissa voidaan huomioida esimerkiksi:

- asiakkaan etuun tai palvelun jatkuvuuteen liittyvät syyt
- hankinnan innovatiivinen tai erityisluonteinen sisältö
- hankinnan vähäinen arvo suhteessa valmistelukustannuksiin
- laatutekijöiden ratkaiseva merkitys
- markkinoilla olevan tarjonnan rajallisuus.

Hintatiedustelun tekemättä jättäminen voi olla perusteltua myös **ennakoimattomissa ja poikkeuksellisissa kiiretilanteissa**, joihin ei ole voitu kohtuudella varautua. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi kiinteistön ulko-oven rikkoutuminen, putkirikko tai muut vastaavat välittömiä toimenpiteitä edellyttävät tilanteet.

Vähäisen arvon pienhankintojen suoraan ostamista koskevat menettelyt on aina dokumentoitava vähintään tilausjärjestelmään näiden määräysten mukaisesti riippumatta hankinnan arvosta, kiireellisyydestä tai muista olosuhteista. Dokumentoinnin tulee olla sellaisella tasolla, että hankinnan asianmukaisuus, perustelut ja menettelyn oikeellisuus voidaan todentaa jälkikäteen.

2.2 Pienhankintojen toteuttaminen

Pienhankintoja ovat seuraavat hankinnat, joiden ennakoitu arvo on yli vähäisen arvon pienhankinnan rajan, mutta alle hankintalain tai erityisalojen hankintalain mukaisen kynnysarvon:

- 30 000 € ylittävät, mutta alle 60 000 € tavara- ja palveluhankinnat sekä suunnittelukilpailut
- 100 000 € ylittävät, mutta alle 150 000 € rakennusurakat
- 100 000 € ylittävät, mutta alle 400 000 € terveydenhoito- ja sosiaalipalveluhankinnat (Liite E kohdat 1-4)
- 100 000 € ylittävät, mutta alle 300 000 € muut erityiset palvelut (Liite E kohdat 5-15)
- 100 000 € ylittävät, mutta alle 500 000 € käyttöoikeussopimukset

- 100 000 € ylittävät, mutta alle 443 000 € erityisalojen hankintalain mukaiset tavaroiden, palveluiden ja suunnittelukilpailuiden hankinnat
- 150 000 € ylittävät, mutta alle 5 548 000 € erityisalojen hankintalain mukaiset rakennusurakoiden hankinnat

Julkiseen tukeen oikeutettavissa hankinnoissa (esimerkiksi hanketoiminnassa ja projekteissa) on lisäksi varmistettava, että hankinnan kohde ja hankintamenettely täyttävät rahoittajan tuen myöntämisen edellytykset. Mikäli rahoittajan ohjeet ovat tiukemmat kuin laki tai kaupungin hankintamääräykset, rahoittajan ehtoja on noudatettava, jotta kustannukset ovat tukikelpoisia.

Seuraavia menettelytapoja sovelletaan pienhankintoihin, joista ei ole voimassa olevaa, kilpailutettua sopimusta.

2.2.1 Pienhankintojen kilpailutus

Hankintalakia ei sovelleta pienhankintoihin, minkä vuoksi hankintalain mukaisia hankintamenettelyjä ei ole velvollisuutta käyttää. Pienhankinnoissa voidaan kuitenkin käyttää hankintalain mukaisia menettelyjä joko sellaisenaan tai hankinnan luonteeseen soveltuvin osin kevennettyinä.

Pienhankinnat kilpailutetaan lähtökohtaisesti vähintään kolmen soveltuvan tarjoajan kesken, ellei soveltuvia toimittajia tai ostopaikkoja ole tosiasiallisesti tätä vähemmän. Mikäli kilpailutus toteutetaan vähemmän kuin kolmen tarjoajan kesken, menettelyn perusteiden tulee olla tarvittaessa perusteltavissa.

Pienhankintojen kilpailutus toteutetaan kaupungin käytössä olevalla yhteisellä kilpailuttamisratkaisulla. Tarjouspyynnön liitteenä on aina oltava sopimusluonnos, jossa esitetään vähintään hankintaan soveltuvat vakiosopimusehdot (esimerkiksi JYSE-, JIT- tai YSE-ehdot).

2.2.2 Pienhankintojen hankintapäätös, dokumentointi ja sopimushallinta

Pienhankinnasta tehdään viranhaltijapäätös (hankintapäätös) kaupungin käytössä olevalla yhteisellä asianhallintaratkaisulla. Hankintapäätös tehdään asianhallintaratkaisusta

saatavalle kynnysarvot alittavien hankintojen päätöspohjalle, joka sisältää kulloinkin sovellettavat muutoksenhakuohjeet.

Pienhankinnan asian- ja asiakirjahallinta toteutetaan kaupungin käytössä olevassa yhteisessä asianhallintajärjestelmässä siten, että hankintaan liittyvät asiakirjat ovat jälkikäteen todennettavissa ja tarkasteltavissa.

Pienhankintojen hankintasopimukset tehdään ja sopimushallinta toteutetaan kaupungin käytössä olevassa yhteisessä hankintasopimuksille tarkoitetussa sopimuksenhallintaratkaisussa.

2.2.3 Pienhankintojen tilaus

Pienhankintojen tilaus on tehtävä kaupungin käytössä olevassa sähköisessä tilausjärjestelmässä. Tilausta tehdessä on noudatettava tilaamista koskevia ohjeita, jotka on annettu Taloudenhoitoa täydentävissä määräyksissä ja ohjeissa ja intranetissä.

Tilaus toimii osana pienhankinnan hyväksyntä- ja dokumentointiprosessia ja sen tulee olla jälkikäteen todennettavissa kaupungin yhteisissä järjestelmissä.

2.2.4 Pienhankintojen suorahankinnat

Kynnysarvot alittavat pienhankinnat, lukuun ottamatta luvussa 2.1 käsiteltyjä vähäisen arvon pienhankintoja, voidaan toteuttaa ilman kilpailuttamista suoraan vain hankintalain 40§ mukaisilla suorahankintaperusteilla.

Ilman kilpailuttamista suoraan tehtävän pienhankinnan menettelyt on aina dokumentoitava vähintään tilausjärjestelmään suorahankintaperusteista riippumatta näiden määräysten mukaisesti riippumatta käytetystä suorahankintaperusteesta. Dokumentoinnin tulee olla sellaisella tasolla, että pienhankinnan asianmukaisuus, suorahankinnan perusteet ja menettelyn oikeellisuus voidaan todentaa jälkikäteen.